

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය “රෝහල් ගත කර ඇති” බව මහ බැංකු අධිපති පවසයි

Central Bank governor says Sri Lankan economy “hospitalised”

සමන් ගුනදාස විසිනි

2017 ජනවාරි 27

මහ බැංකු අධිපති ඉන්දුජිත් කුමාරස්වාමි මේ මස මුලදී මූල්‍ය ආයතනයේ “2017 මාර්ග සිතියම සහ ඉන් ඔබ්බට” ඉදිරිපත් කළේය.

ගෙවුම් ශේෂ අර්බුදය මග හරවා ගැනීමට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (ජාමුඅ) ගිය ජුනියේදී එප බොලර් බිලියන 1.5 ක නය මුදලක් ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව සඳහා අනුමත කළේය. ජාමුඅ හි නය කොන්දේසි සපුරන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගැනීමට මහ බැංකුව ජාමුඅ සමග සම්පව වැඩ කරමින් සිටී.

ඇෆ්ෂනිස්ටානය හැර, ආසියා-පැසිපික් කලාපයේ ජාමුඅ කොන්දේසි යටතේ පවතින එකම රට ශ්‍රී ලංකාව බව කුමාරස්වාමි පවසයි. “ජාමුඅ හි වැඩ සටහනක් තිබීම ආර්ථිකමය සමානකමක් හැටියට ගතහොත් රෝහලක් තුළ සිටීම වැනිය”යි ඔහු පවසයි. “අපි දැඩි සත්කාර ඒකකය තුළ නොවන නමුත් පැහැදිලිවම රෝහල තුළ සිටින්නෙමු.”

කුමාරස්වාමිගේ සටහන මගින් රටේ ආර්ථික අර්බුදයෙහි ගැඹුර අවධාරනය කෙරෙන අතර ආන්ඩුව ජාමුඅ හි කප්පාදු වැඩපිලිවෙල ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බවට වන ඔහුගේ අවධාරනයද එතුමන් ගමන් විය.

බැංකුවේ විස්තීර්ණ අරමුදල් පහසුකම යටතේ ප්‍රදානය කරන ලද තුන් අවුරුදු ජාමුඅ නය, 2014-15 දී ශ්‍රීක කම්කරු පන්තිය මත පනවන ලද කප්පාදුවට සමාන ආර්ථික වැඩපිලිවෙලක් කොලඹ බලාත්මක කළ යුතුය යන කොන්දේසි යටතේ ලබා දෙන ලද්දකි. එයට, 2020 දී රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟය සියයට 50 කින් අඩු කරමින් එය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් (දදේනි) සියයට 3.5 ට ගෙන ඒම, අගය මත එකතු කිරීමේ බද්ද (වැට්) හා රජයේ අනෙකුත් ආදායම් ඉහල දැමීම, සහ රාජ්‍ය ආයතන පුද්ගලිකරනය ඇතුළත් වේ.

අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ද ඇතුළත්ව සියලු භාණ්ඩ හා සේවා මත වැට් බද්ද සියයට 4 කින් ඉහල දමමින් එනම් සියයට 15 ට ගෙන එමින් ද ගොවීන්ට සැපයූ පොහොර සහනාධාරය කපා හරිමින්ද ගිය නොවැම්බරයේදී රජය තම 2017 අයවැය නිවේදනය කළේය. එය ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපන වියදම් සියයට 50 කින් හා උසස් අධ්‍යාපන වියදම් සියයට 30 කින් අඩු කළේය. සෞඛ්‍ය වියදම් සියයට 7 කින් කපා හැරි අතර රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ විශ්‍රාම වැටුප් ද කප්පාදු කළේය.

රට අමතරව, සියලු ආනයනික භාණ්ඩවල මිල ඉහල යාමට තුඩු දෙමින් රුපියල සියයට 10 කට වඩා අවප්‍රමාණ වීමට හේතු වූ වෙලදපොල බලවේග විසින් රුපියලෙහි අගය තීරනය කරන්නට 2015 සිට මහ බැංකුව ඉඩ හැර තිබේ.

2009 දී ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ රජය විසින් ලබාගත් බොලර් බිලියන 2.6 ක නය මුදලේ හිලවිටට එම රජයෙන් හඳුන්වා දුන් ජාමුඅ ලේ අනසකට යටත්ව ඇති කල ප්‍රහාර මතට මෙම ප්‍රහාර පැමිණේ. එම නය මුදලත් ලබා ගැනුනේ බෙදුම්වාදී දෙමල ර්ලම් විමුක්ති කොටි සංවිධානයට එරෙහිව දියත් කළ ජාතිවාදී යුද්ධයට කොලඹින් කල දැවැන්ත වියදම් හා 2008-09 දී ඇති වූ ගෝලීය ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑමත් නිසා උග්‍ර කෙරුණු ගෙවුම් ශේෂ අර්බුදය මග හැරවීමටය.

රාජපක්ෂ ආන්ඩුව, 2006 හා 2015 අතරතුර රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ වැටුප් කැටිකිරීමක් පවත්වා ගෙන යාම, අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ මත විවිධ බදු පැනවීම, ගොවීන් සඳහා පොහොර සහනාධාර කපාහැරීම් හා අධ්‍යාපනය පුද්ගලිකරනය කිරීම උත්සන්න කළේය.

මෙම වැඩපිලිවෙලට විරුද්ධ වූ කම්කරුවන්ට හා දුගී ජනයාට එරෙහිව කෲර රාජ්‍ය ප්‍රහාර එල්ල කළේය. තමන්ගේ විශ්‍රාම දීමනාව ආරක්ෂා කර ගැනීමට වර්ජන ක්‍රියා මාර්ගයකට කටුනායක නිදහස් වෙලද කලාපයේ සේවකයන් පිවිසුණු විට

පොලීසිය එක් කමිකරුවෙක් ඝාතනය කලේය. රජය විසින් භූමිතෙල් සහනාධාරය කපා හැරීමට එරෙහිව ධීවරයන් විරෝධතා දක්වන විට කල පොලිස් වෙඩිතැබීමකින් තවත් පුද්ගලයෙක් මිය ගියේය.

වර්තමාන සිරිසේන-වික්‍රමසිංහ ආන්ඩුව ජාමුඥ හි කප්පාදු නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම අවධාරනය කිරීම මග බැංකුවේ “මාර්ග සිතියමේ” මූලික අභිප්‍රාය වේ. ජාමුඥ වැඩපිලිවෙල තිබෙන එකම “බෙහෙත” බව කුමාරස්වාමී ප්‍රකාශ කලේය.

තම කාරනය අවධාරනය කිරීමට, කුමාරස්වාමී ආර්ථිකයේ මූලික දුර්වලතාවයන් ඉස්මතු කොට දැක්වීය. “ද්වි (මූල්‍ය හා වෙලඳ) උග්‍රතා සහිත රටක් ලෙස පවතිද්දී අවිනිශ්චිත හා අස්ථාවර ගෝලීය ආර්ථික වාතාවරනයක අනතුරුදායී බව ඉහල යනු ඇතැ”යි ඔහු පැවසීය.

මහ බැංකු සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව, 2016 පළමු මාස 10 තුළ අපනයන සියයට 2.6 කින් පහල ගිය අතර එම තත්වය වෙලඳ හිඟය සියයට 3.7 කින් එනම් එජ ඩොලර් බිලියන 7.2 දක්වා ඉහල යාමට බල පැවේය. ශ්‍රී ලංකාවේ දූදේනි යේ සියයට 5 ක වාර්ෂික වර්ධනයක් සිදු වන බවට ජාමුඥ මූල දී අනාවැකි පල කලේය. මෙය දැන් සියයට 4.5 තෙක් පහල දමා තිබේ.

“ඔරොත්තු නොදිය හැකි අයවැය හිඟයන් ආර්ථිකයෙහි අතිරේක හා තහවුරු කල නොහැකි ඉල්ලුමක් ඇති කර” උද්ධමනීය පීඩන හා ඉහල පොලී අනුපාත වලට මග හෙලි කරනු ඇති බවට කුමාරස්වාමී අනතුරු ඇඟවීය. ඉහල හිඟයක් ගෙවුම් ශේෂයට හා විනිමය අනුපාතයට තව දුරටත් බලපානු ඇත.

“දේශපාලනඥයන්, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හා මහ ජනතාව අතරේ මෙම එකිනෙකට බැඳුණු ප්‍රතිසංස්කරණවල අවශ්‍යතාවය ගැන එකඟත්වයක් ඇති කර ගත යුතුයැ”යි මහ බැංකු අධිපති ප්‍රකාශ කලේය. වෙනත් වචනවලින් පවසතොත්, කමිකරු පන්තියට හා පීඩිත ජනතාවට ජාමුඥ හි නියෝගවලට යටත් වන ලෙසට බලකිරීමට සුදුසු දේශපාලන සුදානම රජය ඇති කල යුතුය.

ජීවන තත්වයන් මතට එල්ල කෙරෙන ආන්ඩුවේ ප්‍රහාරවලට විරුද්ධව කමිකරු පන්තියේ, ශිෂ්‍යයන්ගේ

හා ගොවීන්ගේ ප්‍රධාන කොටස් ඉදිරියට පැමිණ සිටින බැවින් වැඩෙන සමාජ ආතතීන් ගැන පාලක කවයන්ගේ කම්පනය කුමාරස්වාමීගේ ප්‍රකාශවලින් පෙන්නුම් කෙරේ.

ගිය වසරේ සැප්තැම්බර්-ඔක්තෝබර් මාසවලදී, ඉහල වැටුප් ඉල්ලමින් වතු කමිකරුවන් දස දහස් ගනනක් වැඩ වර්ජන, විරෝධතා හා පිකට්ටි පැවැත්වීය. දෙසැම්බර් මාසයේදී, වැටුප් වැඩිකිරීමක් ඉල්ලා තැපැල් සේවකයෝ දින දෙකක වැඩ වර්ජනයකට සහභාගි වූහ. අධ්‍යාපනය පුද්ගලිකරනයට විරුද්ධව විශ්ව විද්‍යාල සිසුහු දිගින් දිගටම විරෝධතා පැවැත්වූහ.

කප්පාදු වැඩපිලිවෙල “ආර්ථිකයේ මධ්‍ය කාලීන ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කරනු ඇති” බව කුමාරස්වාමී අවධාරනය කලේය. වැඩිවන අස්ථාවරත්වයකින් යුතු ගෝලීය කොන්දේසි මධ්‍යයේ, මෙම ප්‍රකාශ මිරිගුවකි.

දෙසැම්බරයේදී, “ගෝලීය අනතුරුදායීභාවය වැඩේ නම්, මහ බැංකුව ප්‍රතිපත්ති තද කිරීමට සූදානම් විය යුතු” බව ජාමුඥ ම අනතුරු ඇඟවීය. “මෙම සුදානම අපි අවධාරනය කරමු.”

සුදානම යනු කමිකරුවන්ගේ හා දුගී ජනතාවගේ ජීවන තත්වයන් මත වඩා සාහසික ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සංඥා පදයකි.

කිසියම් වූ ආර්ථික වර්ධනයක් සිදුවී ඇති නම් එය වාසිදායක වී ඇත්තේ කුඩා ධනවත් ප්‍රභූවකට හා ජාත්‍යන්තර ආයෝජකයන්ටය. මෑත කාලීනව එලි දැක්වූ ඔක්ස්ෆම් වාර්තාවකට අනුව, “ශ්‍රී ලංකාව, චීනය, ඉන්දියාව, ඉන්දුනීසියාව, ලාඕසය හා බංගලාදේශය වැනි රටවල ජනගහනයේ සියයට 10 ක් වන ධනවතුන් තම ආදායම සියයට 15 කට වඩා ඉහල ගොස් ඇති බව” අත් දකින අතරේ ජනගහනයේ පහලම සියයට 10 තම ආදායම සියයට 15 කින් පහලයාම අත්විඳී.

මහ බැංකු අධිපතිගේ වැඩ සටහන ජාත්‍යන්තර ආයෝජකයන් හා ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත්ම තට්ටු තව දුරටත් පොහොසත් කිරීම සඳහාය. රටේ ඉහලම ව්‍යාපාර සංවිධානය වන ලංකා වාණිජ මංඩලය කුමාරස්වාමීගේ කතාවෙන් පසු ප්‍රකාශනයක් නිකුත් කරමින්, එය “ශ්‍රී ලාංකික ව්‍යාපාර සමූහය සඳහා දෛර්ශ උපදවන්නක්” බවට විස්තර කලේය.